

Oponentský posudek k diplomové práci Anety Opekarové-Erlerové

Vzpomínám si, že na Anetiných prvních klauzurách v magisterském stupni studia jsem jejím obrazům vyjádřil sympatie a vzápětí jí ponoukl k sebekritickému pohledu na efektní manýru, jemuž se při svém nadáním příliš lehkovážně oddává. Neočekával jsem, že se Aneta hned chytí za nos a obrátí na kramfleku. Při následujících příležitostech mi ale její malování přesto dávalo naději, že z ní roste velmi senzitivní umělkyně. Už jen proto, jak si v její práci si podávaly ruce malířské dovednosti s okouzující neviností. Takové „přátelství“ považuji za dar, který je lehké ztratit a nemožné získat.

Diplomovou práci Aneta chystala za ztížených podmínek. Těhotenství a mateřství jsou období, které přeje můzám, ale už méně jejich výtvarnému zhmotnění. U oponentského posudku ovšem od toho musíme odhlédnout. Proto nejvíce lituji, že předložený soubor není rozsáhlejší. Obstál by jako průběžná klauzurní práce. Jako práce diplomová ale nepřináší nic, co bychom už s Anetiným malováním nezažili, a to jak v dobrém, tak ve zlém. Opět nás uvádí do svých pohádkových fantazií, což mě vede k domněnce, že by Aneta mohla být skvělou ilustrátorkou dětských knih. Opět se tím dotýká naší citové soustavy: konkrétně možného souběhu toho lyrického, infantilního a mírně melancholického v našem Já. A v každém obraze se zaleskne výše zmíněný „génies“, díky kterému Anetě tuto polohu věříme. Věříme jí bezelstnost. Věříme jí, že o nás nechce vmanipulovat do pocitů, kterým se ve skrytu duše posmívá. Z elementárních lidských emocí nedělá Drama, teatrálně se neohání Názory a Východisky. Také proto jí věříme. A věříme jí to i proto, že do nějaké té malířskou dovednosti vždycky vstoupí fascinující neohrabanost a dokonce i nějaká ta prázdná výtvarničina, jíž jsem kdysi Anetě vyčetl.

Jenže u její práce také stále čekáme, jestli se ještě něco odehraje. Jestli Aneta z těch letmých atmosfér složí větší Obraz, třebaže i ten by mohl být velmi fragmentární, mozaikovitý, leč by nám zřetelněji dával najevo, proč to právě takto „musí být“.

U *Vesmírné krajiny* to nenastalo, což je dvojnásobná škoda, když se jedná o završení jistého úsilí.

Diplomovou práci hodnotím stupněm C.

Jiří Ptáček

